

[Ib Nørlund]

de, som man gjorde i USA i sommer, hvor man den ene dag var til festmøde i FNs af-rustningsforsamling for så den næste at godkende en plan om en stadig langtrækkende oprustning for hele NATO-systemet.

Niels Helveg Petersen (RV):

Hr. Ib Nørlund interesserede sig jo for, hvad passende egentlig kunne betyde. Jeg vil begynde med at sige, at jeg synes, hr. Karl Møllers indlæg i dag var helt upassende ensidigt.

Det forsvarsforlig, vi har indgået, løber jo til 1981. Det radikale venstre har ikke stemt for det forlig. Vi fandt det ud fra en række synspunkter forkert at binde vor forsvarspolitik i så lang en periode. På det seneste er det, som om forsvarsministeren lufter en vis forsigtig utryghed over for de lange forlig. Han påpeger en række ulemper ved at indgå langvarige forsvarsforlig. Jeg vil gerne spørge ministeren, om det er rigtigt forstået, at det efter ministerens opfattelse medfører en for stor stivhed i forsvarsplanlægningen, at man således lægger sig fast for flere år ad gangen.

Men som sagt, nu ligger styrkemålene fast, budgetrammerne ligger fast, og det er der et tordnende flertal for her i Folketinget, inklusive det tidligere telefonsvarerparti, og denne fasthed i planlægningen er altså gældende, ganske uanset hvilken udenrigspolitisk udvikling vi vel kan komme ud for.

Det egentlige problem for Danmark i dets militærpolitik, hvis jeg må bruge det udtryk, er, at der produceres stadig mere raffinerede våben og våbensystemer, som får en kortere og kortere levetid, og som skal købes til stadig højere priser; hver ny generation af våben er dyrere end den foregående. Denne udvikling forsvares af alle deltagere uden undtagelse med, at det er nødvendigt for sikkerhedens skyld.

Efter radikal opfattelse er dette verdens største, dyreste og mest skæbnesvangre illusionsnummer. Med hvert nyt raffinement, med enhver forøgelse af ødelæggelsesevnen forringes vor sikkerhed og andres sikkerhed. Med enhver ny forøgelse af rustningsudgifterne drænes verdens samlede ressourcer for den vigtigste opgave, menneskeheden står over for, nemlig at forbedre levevilkårene for den nødlidende del af menneskeheden, og det er jo desværre størsteparten. Der er et

skrigende behov for at overføre midler fra kaprustningen til udviklingsformål.

Denne våbentekniske udvikling rejser især problemer for et lille land. Vi stilles over for bestandig øgede krav til anskaffelse af nyt, stadig mere kostbart materiel. Forsvarsministeren var inde på det. Han sagde ligeud: vi kan vente øgede krav om nyt, kostbart materiel. Hvor langt skal og kan egentlig et lille land gå med i denne udvikling med mening? I hvilket omfang skal vi bare uden videre acceptere denne rustningspolitik uden ende til stadig større omkostninger?

Forsvarsministeren slog fast, at Danmark ikke havde indgået nogen forpligtelse til at forøge sine forsvarsbudgetter med de tre pct. Danmark havde ikke indgået denne forpligtelse; Danmark havde taget forbehold. Jeg vil gerne godkende, at det forholder sig sådan. Men samtidig siger ministeren dog, når det drejer sig om selve sagen, at der bliver behov for øgede udgifter. Man har altså taget et formelt forbehold, men ministeren indligger sig alligevel i tankegangen og går ind på, at der bliver behov for en forøgelse af udgifterne til vort materiel efter 1981.

Dette er ud fra flere synspunkter ikke acceptabelt. Det medfører stigende økonomiske belastninger og som noget nyt på det seneste en risiko for, at Danmark i stigende grad inddrages i kredsen af våbenproducerende lande. Forsvarsordningen ligger fast, men vores våbenpolitik gør det ikke.

Det radikale venstre ønsker ikke, at Danmark i større og større omfang skal inddrages i våbenfabrikation, hvad enten det er som medproducent eller på andre måder. Det medfører farlige bindinger politisk set, og det er til syvende og sidst også en forkert industri- og erhvervs politik.

Som medproducent af våbensystemer kan Danmark få overladt at producere visse stumper. Nogle af dem kan være avancerede, men de fleste er det næppe. Men under alle omstændigheder forholder det sig sådan, at det egentlige udviklingsarbejde er foregået, år før Danmark producerer, år før vi kommer ind i billedet, og er foregået i andre lande, først og fremmest i USA. Det bliver aldrig set fra et industrielt synspunkt en sund produktion, og det er heller ikke en sund eksport. Våbenhandel er ikke fri handel. Den er bestemt af politiske hensyn, undergivet ændringer i politiske forhold og derfor usæd-